

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/11/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120203348
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8120203348.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovéj a členov senátu, sudkyne JUDr. Jany Burešovej a sudcu JUDr. Eduarda Valenčina v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, XXX XX E., zastúpeného C. E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, XXX XX E., právne zastúpenej advokátom Mgr. Petrom Troščákom, so sídlom Hlavná 50, 080 01 Prešov, proti žalovanému: G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. J. XX, XXX XX J., o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 16C/19/2020-139 zo dňa 11.11.2021, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

„I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou súdu prvej inštancie doručenou 10.03.2020 domáhal určenia, že je vlastníkom osobného motorového vozidla D. K., VIN:A., evidenčné číslo: J. XXXGJ na tom skutkovom základe, že rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov zo dňa 05.12.2017 mu bol priznaný peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla vo výške 6.638,79 eura z dôvodu, že je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. So zreteľom na tento peňažný príspevok jeho matka C. E. F. začiatkom roku 2018 zakúpila osobné motorové vozidlo zn. D. K., VIN: A., ktorému po prihlásení na Okresnom dopravnom inšpektoráte Prešov bolo pridelené ev. č.: J., pričom vlastníkom tohto vozidla sa stal on a matka držiteľkou osvedčenia. Následne, dňa 26.09.2019, matka pre finančné problémy uzatvorila kúpnu zmluvu s L. C., na ktorého previedla vlastnícke právo k predmetnému vozidlu, kde L. C. jej ústne sľúbil, že ide o záloh a predmetné vozidlo vráti späť ak matka do troch mesiacov mu vráti sumu 5.000,- eur. Keď L. C. svoj sľub nedodrжал a matka to zistila, tak konanie L. C. vzbudilo u nej podozrenie, či nejde o nejaký podvod, a preto matka podala trestné oznámenie na L. C.. Vzhľadom na podozrenie zo spáchania trestného činu, na Okresnom riaditeľstve PZ v J. prebiehalo vyšetrovanie pod sp.zn. M.: N./X-VYS-PO-XXXX, pričom z uznesenia zo dňa 16.01.2020 sa matka dozvedela, že vlastníkom predmetného vozidla už je žalovaný G. H..

Konštatoval, že žalovaný sa vyjadril tak, že vozidlo kúpil z licencovaného autobazáru O. O., kde bol zabezpečený, že na aute neviaznu žiadne dlhy, žiadne exekúcie a auto kúpil v dobrej viere. Nemôže za to aké predchádzajúce prevody vlastníckych práv k autu prebehli. Veril aj v to, že auto bolo zapísané na dopravnom inšpektoráte. Cíti sa byť vlastníkom motorového vozidla. Navrhol preto žalobu zamietnuť.

Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil skutkový stav tak ako bol opísaný v žalobe, avšak žalobu mal za nedôvodnú. Podľa súdu prvej inštancie bolo nutné vysporiadať sa s otázkou, či má v danej veci prednosť zásada nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet (nikto

nemôže previesť na iného viac práv ako sám má) argumentovaná žalobcom alebo dobromyseľnosť nadobúdateľa a aktuálneho vlastníka predmetného motorového vozidla, ktorou argumentoval žalovaný. Uviedol, že v zmysle zásady iura novit curia má vedomosť o nálezoch Ústavného súdu Slovenskej republiky z 16.03.2016 vo veci I. ÚS 549/2015, resp. z 20.12.2017 vo veci I. ÚS 460/2017, ktorými došlo k prelomeniu zásady nemo plus iuris, takisto má súd vedomosť aj o ostatnom rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.04.2021 sp.zn. 1VObdo 2/2020, z ktorého vyplynulo, že na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo. Podľa súdu prvej inštancie je nevyhnutné vychádzať z toho, že rozhodovanie súdu musí korelovať s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Vychádzajúc z komparácie dvoch princíпов ochrany, teda princípu ochrany vlastníckeho práva a princípu ochrany dobrej viery poctivého nadobúdateľa, akcentujúc, že rozhodnutie musí byť ako zákonné tak aj spravodlivé, priklonil sa pri špecifikách prejednávanej veci k princípu ochrany dobromyseľného nadobúdateľa - žalovaného. Akcentujúc spravodlivé usporiadanie vzťahov dospel k záveru, že nemôže byť na ujmu dobromyseľného nadobúdateľa tá skutočnosť, že pred tým ako sám nadobudol vlastnícke právo, došlo ešte k dvom ďalším prevodom, o ktorých vedomosť nemal, a ako sám uviedol, nakupoval auto v dobrej viere, že toto je právne voľné. Bola to matka žalobcu, ktorý vykonala prvotný prevod, majúci vedomosť o tom, že nie je vlastníkom motorového vozidla a napokon ani následné zápisy príslušného administratívneho orgánu (dopravného inšpektorátu) nemôžu byť na ťarchu žalovaného.

Podrobením zistených právnych vzťahov prísneho testu proporcionality dospel súd k záveru, že ochrana dobrej viery dobromyseľného nadobúdateľa - žalovaného musí mať prednosť pred ochranou pôvodného vlastníckeho práva. Všeobecne uznávaná predstava spravodlivosti svedčí prevalenciou práv nadobudnutých dobromyseľne pred ľahostajným prístupom k vlastným majetkovým právam. Neposkytnutím ochrany dobrej viery nadobúdateľa motorového vozidla by dochádzalo k rozvratu konceptu princípu dôvery v právny štát a zároveň k negovaniu právnej istoty v súkromnoprávných vzťahoch, preto žalobu zamietol.

Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 3, § 34, § 37 ods. 1, § 39, § 588.

Výrok o nároku na náhradu trov konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. c), b), d), e), f) a h) Civilného sporového poriadku. Žalobca poukázal na to, že v čase podania žaloby aj v čase neplatných prevodov bol maloletým dieťaťom, ktorému sa zabezpečuje zvýšená a osobitná právna ochrana ako osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, je v jeho záujme, aby mal vlastnícke právo k motorovému vozidlu, ktoré slúži na jeho prevoz. Podľa žalobcu argumentácia k dobrej viere nadobúdateľa, ktorá je uvedená v napadnutom rozsudku nie je správna, bola už prekonaná. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1VObdo/2/2020 z 27.04.2021, z ktorého okrem iného vyplýva odlišný záver, než k akému dospel súd prvej inštancie. Toto rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je rozhodnutím veľkého senátu a v zmysle § 48 ods. 3 CSP je pre senáty najvyššieho súdu právny názor v ňom vyjadrený záväzný. Dobrá viera žalovaného je právne irelevantná. Nič mu nebráni v tom, aby sa svojho nároku domáhal voči autobazáru, od ktorého motorové vozidlo odkúpil. Žiadal preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že jeho žalobe vyhovie a prizná mu nárok na náhradu trov konania.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru o existencii dôvodov pre zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku.

Podstatným odvolacím argumentom žalobcu bol argument o tom, že sa súd prvej inštancie odklonil od názoru, ktorý vyjadril Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia 1VObdo/2/2020 z 27.04.2021, čo má byť v rozpore s princípom legitímneho očakávania.

Z článku 2 základných princípov CSP vyplýva princíp právnej istoty, ide o stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; jednou z týchto autorít je aj Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Z § 8 ods. 3 v spojení s § 22 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch vyplýva, že najvyšší súd je tou súdnou inštanciou, ktorá dbá na jednotný výklad a jednotné používanie zákonov, nielen vlastnou rozhodovacou činnosťou, ale aj prijímanie stanovísk k zjednocovaniu výkladu zákonov.

Právne názory, ktoré najvyšší súd zaujme nie sú ex lege právne záväzné na prípady s obdobným skutkovým alebo právnym základom, takýto postup priamo predpokladá zákon, napr. § 396 ods. 3 CSP, vyplýva to aj z názorov formulovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý uviedol, že požiadavka právnej istoty (ani ochrana legitímneho očakávania) nezahŕňa právo na ustálenú judikatúru (rozhodnutie z 18.12.2008 vo veci Unédic proti Francúzsku, sŕ. č. 20153/04, rozhodnutie z 20.10.2011 P. D. a J. D. proti Turecku, sŕ. č. 13279/05), obdobný názor formuloval aj Ústavný súd Českej republiky, ktorý uviedol, že judikatúra nemôže byť bez vývoja a nie je vylúčené, aby (a to aj pri nezmenenej právnej úprave) bola nie len dopĺňaná o nové interpretačné závery, ale aj menená (nález sp.zn. III. ÚS 117/07 z 20.06.2006).

Platí však súčasne, že zásada predvídateľnosti a s ňou spojený princíp právnej istoty a ochrana legitímneho očakávania účastníkov sú nedielnou súčasťou práva na spravodlivý (riadny) proces. Pokiaľ účastník sám poukáže na predchádzajúce relevantné súdne rozhodnutie, taká námietka musí byť zahrnutá do odôvodnenia rozhodnutia, je potrebné sa s ňou riadne vysporiadať a vysvetliť prečo ho súd nepovažuje za relevantné, osobitne vtedy, pokiaľ nejde o situáciu, u ktorej právne riešenie vyplýva priamo zo zákonného textu (Ústavný súd Českej republiky, I. ÚS 403/03, I. ÚS 1768/22).

Zo spisu vyplýva, že žalobca v podaní z 05.11.2021 upriamil pozornosť súdu prvej inštancie na rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1VOBdo/2/2020 z 27.04.2021. Súd prvej inštancie v odôvodnení konštatoval (bod 25), že má o ňom vedomosť. Z rozsudku však nevyplýva, že by sa s ním riadne vysporiadal; za také vysporiadanie nie je možné považovať odkaz na „princíp všeobecne uznávanej predstavy spravodlivosti“, osobitne za situácie, ak sa za spravodlivosť v právnom štáte považuje predovšetkým zákonnosť.

Z dôvodu, že z rozhodnutia prvoinštančného súdu nevyplýva riadne vysporiadanie sa s právnou argumentáciou vyplývajúcou z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1VOBdo/2/2020 z 27.04.2021, na ktoré poukázal žalobca v priebehu prvoinštančného konania, nezostávalo odvolaciemu súdu iné ako rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V priebehu ďalšieho konania sa súd prvej inštancie bude opätovne zaoberať posúdením nároku, ktorý je predmetom konania, ak bude mať za to, že sú tu dôvody na zamietnutie žaloby a odklon od právneho názoru veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1VOBdo/2/2020 z 27.04.2021, svoj názor právne zdôvodní racionálnymi a presvedčivými argumentmi, osobitne vo vzťahu k tej časti rozhodnutia, z ktorého vyplýva, že dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníctva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o nároku na náhradu trov konania, vrátane nároku na náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

Odvolačný súd dáva súdu prvej inštancie do pozornosti aj to, že medzi označením prejednávanej veci v záhlaví rozsudku, výrokom a odôvodnením rozsudku musí byť správna a logická väzba.

Súd prvej inštancie v rozsudku, ktorý odvolací súd zrušil, žalobcu označil ako maloletého zastúpeného zákonným zástupcom. V čase jeho rozhodnutia, čo bolo 11.11.2021, však žalobca nebol už maloletým (narodil sa XX.XX.XXXX) a jeho zástupkyňa, matka, nebola jeho zákonnou zástupkyňou, ale ako odvolací súd zistil z rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 28Ps/33/2020-53 z 28.04.2021, ktorý si z Okresného súdu Prešov vyžiadal, jeho zástupkyňou na základe rozhodnutia súdu, z dôvodu, že žalobca nie je spôsobilý zastupovať sa pred súdmi a inými štátnymi orgánmi, na čo je potrebné taktiež vziať zreteľ.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.